

10/4/84

EL·LENGUATGE

Veniu

En el llenguatge co·l·loquial alternen *veniu* i *vingueu* com a formes de la segona persona del plural de l'imperatiu, però només la primera, *veniu*, és considerada correcta, raó per la qual no trobem mai *vingueu* en un text ben escrit, revisat com cal. I com se sap, això? Val la pena de preguntar-s'ho, perquè, encara que sigui una cosa molt elemental, hi ha qui ho hauria de saber però ho ignora, tal com ha posat en evidència un recent anuci institucional que ha suscitat molts comentaris i manifestacions de perplexitat. Nosaltres ho vam aprendre ja fa molts anys de la manera més senzilla: llegint el llibre *Lectures d'infants*, de la benemèrita Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Al final de cada text hi havia unes lliçons de llenguatge molt simples: sota el títol "Cura en el parlar", s'indicava una breu llista de formes incorrectes, disposades en columna sota la frase "Cal no dir", i aparellades amb les formes correctes equivalents, encapçalades per la frase "S'ha de dir". La lliçó és ben simple i fàcil d'aprendre: cal no dir *vingueu* (manant-ho), s'ha de dir *veniu*. És veritat que aquest procediment tan senzill d'ensenyament del llenguatge pot comportar alguns perills, i hi ha qui el considera poc pedagògic i el rebutja decididament, però no es pot negar la seva utilitat i la seva eficàcia: nosaltres, si més no, així vam aprendre que no s'ha de dir *vingueu* (manant-ho) sinó *veniu*, i no únicament ho vam aprendre sinó que, a més, ho apliquem sistemàticament.

Hi ha, és clar, d'altres maneres de saber que cal dir *veniu* i no *vingueu* (com a forma d'imperatiu): consultant-ho a qualsevol gramàtica normativa que inclogui la conjugació del verb *venir*. El procediment és també d'una gran simplicitat, però no a tothom se li ocorre de fer-ho i per això ens atrevim a recordar-lo. Els tractats gramaticals, a més, donen normes de tipus pràctic que permeten de resoldre els dubtes que, cal convenir-hi, és raonable que es puguin presentar quant a la forma correcta de certs temps dels verbs irregulars. *Vingueu* és la forma del present de subjuntiu, usada impròpiament com a imperatiu. En canvi, el verb *dir* fa *digueu* en tots dos temps (segona persona del plural). La norma pràctica que ho indica és ben senzilla: la segona persona del singular de l'imperatiu de *dir* és *digues*; doncs, la del plural és *digueu*. La mateixa persona de l'imperatiu de *venir* és *vine*; doncs, la del plural ha d'ésser *veniu*.

Albert Jané